

ผลของการใช้โปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อคุณลักษณะการเรียนรู้
ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เกศรา น้อมนานพ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
มิถุนายน 2548

ISBN 974-502-502-9

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ เกศรา น้อยมานพ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการແນະແນວ ของมหาวิทยาลัยมุ่รพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด บุญเรือง)

 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วิณี ชิดเชิวงศ์)

 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงศ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด บุญเรือง)

 กรรมการ

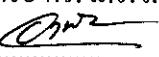
(รองศาสตราจารย์ วิณี ชิดเชิวงศ์)

 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงศ์นาม)

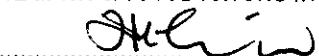
 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. สมพร สุทัศนีย์)

 กรรมการ

(ดร. อพาัณช์ชนิต เจนจิต)

บันทึกวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการແນະແນວ ของมหาวิทยาลัยมุ่รพา

 คณบดีบันทึกวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 21 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2548

ประกาศคุณภาพ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์วิมี ชิตเชิงวงศ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม กรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว.สมพร สุทัศน์นิย์ และดร.อาพันธ์ชนิต เกษจิต คณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเสนอแนะแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจน แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์เวชนี กรีทอง ดร.วิลาสลักษณ์ ชัววัลลี และดร.วีระ พังรักษ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อ่านวยการ โรงเรียนแเสนสุข และผู้อ่านวยการ โรงเรียนชัตรายณรงค์ 2 คณะครุ อาจารย์และนักเรียน ในโรงเรียน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตามหลักสูตรจิตวิทยาการแนะแนวให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้ความห่วงใย และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย และรวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่ได้เอียนามในที่นี้

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยน้อมระลึกถึงพระคุณอันสูงส่งของบิดา มารดา และพี่ชาย ผู้เป็นกำลังใจที่ดี ช่วยสนับสนุนในการศึกษามาโดยตลอด และมีส่วนช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลง ด้วยดี

เกรศรา น้อยมานพ

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2548

46910827: สาขาวิชา: จิตวิทยาการແນະແນວ; กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต)

คำสำคัญ: การนำตนเอง/ โปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง/

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เกศรา น้อยนานพ: ผลของการใช้โปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (THE EFFECTS OF SELF-EFFICACY PROGRAM ON SELF-DIRECTED LEARNING CHARACTERISTIC OF MATTHAYOMSUKSA 3 STUDENTS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สมคิด บุญเรือง, คด, วิษี ชิดเชิดวงศ์, กศ.ม., ไฟรัตน์ วงศ์นาม, คด. 132 หน้า. ปี พ.ศ. 2548 ISBN 974-502-502-9

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระหว่าง 58-135 คะแนน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างอ้างอ่ายจำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คนและกลุ่มควบคุม 8 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ต่อเนื่องกัน 10 ครั้ง กลุ่มควบคุมเรียนในชั้นเรียนตามปกติ การเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประชากรหนึ่งตัว เพราะหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวเปรียบเทียบในกลุ่มและวิธีทดสอบรายคู่แบบนิวแมน-กูลส์

ผลการวิจัยพบว่า มีปัจฉิมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลอง กับระยะเวลาการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หลังทดลองและติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

46910827: MAJOR: GUIDANCE PSYCHOLOGY; M.Ed. (GUIDANCE PSYCHOLOGY)

KEYWORD: SELF-DIRECTED/ SELF-EFFICACY PROGRAM/ MATTHAYOMSUKSA 3

STUDENTS

KETSARA NOIMANOP: THE EFFECTS OF SELF-EFFICACY PROGRAM
ON SELF-DIRECTED LEARNING CHARACTERISTIC OF MATTHAYOMSUKSA 3
STUDENTS. THESIS ADVISORS: SOMKID BOONRUANG, Ph.D., VINEE
CHITCHUTVONG, M.Ed., PAIRAT WONGNAM, Ph.D., 132 P. 2005. ISBN 974-502-502-9

The purpose of this experimental research was to investigate the effects of use of self-directed learning program on self-directed learning of Mathayomsuksa III students in Chon Buri province. The 16 subjects were randomly sampled from the students who have self-directed learning score between 58-135, and were randomly sampled again as that 8 students would be assigned as an experimental group receiving the self-directed learning program and the other 8 students were in a control group receiving the normal program. The experimental group was set-up three time were a week and 50 minutes for each session continuously to the totel of twelve times. The data collection were three phases: pre-test, post-test, and follow-up. The data was analyzed through repeated-measure analysis of variance: one between subjects variable and one within subjects variable.

The results revealed that there were the interaction between research methods and time intervals at statistical significant of a .01 level. The average scores of the self-directed learning characteristic group were higher than the control group in post-test and follow-up phases at statistical significant of a .01 level, that of also the average scores of self-directed learning characteristic group for the post-test and the follow-up were higher than the pre-test at statistical significant of a .01 level, but the for the post-test and the follow-up, there was no statistical significant difference.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
สารบัญ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๙
สารบัญภาพ.....	๙
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
เอกสารเกี่ยวกับทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	8
ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	13
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	13
งานวิจัยในประเทศไทย.....	14
ความหมายของกิจกรรมกลุ่ม.....	16
จุดมุ่งหมายของกิจกรรมกลุ่ม.....	18
ขนาดของกลุ่มที่ใช้กิจกรรมกลุ่ม.....	19
ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมกลุ่ม.....	20
เอกสารที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำเสนอ.....	22
ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำเสนอ.....	22
ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำเสนอ.....	23
ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำเสนอ.....	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บทบาทพี่เลี้ยงหรือผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน.....	28
บทบาทของผู้เรียนที่เรียนด้วยการนำตนเอง.....	28
เครื่องมือที่ส่งเสริมผู้เรียนมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	31
แหล่งวิทยาการในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	34
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	34
งานวิจัยในประเทศไทย.....	37
การรับรู้ความสามารถของตนเองกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	41
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	43
ประชารถและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การดำเนินการทดลอง.....	46
วิธีดำเนินการทดลอง.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
5 สรุปและอภิปรายผล.....	63
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
อภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	70
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	70
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	78
ภาคผนวก ก	79
ภาคผนวก ข	87
ภาคผนวก ค	99
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	132

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง.....	47
2 ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำเสนอในระเบียบก่อนการทดลอง ระยะหลัง การทดลอง และระยะติดตามผล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	51
3 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อศึกษาผลหลัก (Main Effects) ของวิธีการ ระยะเวลาการทดลองและปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างวิธีการและระยะเวลา การทดลอง.....	54
4 ผลการทดสอบบอย (Simple Effects) ของวิธีการทดลองในระเบียบก่อนการทดลอง.....	56
5 ผลการทดสอบบอยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง.....	57
6 ผลการทดสอบบอยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผล.....	58
7 ผลการทดสอบบอยของระยะเวลาของกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการรับรู้ความสามารถ ของตนเอง.....	59
8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำเสนอของกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นรายคู่ ในระเบียบก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลด้วยวิธีทดสอบนิวเมน- คูลส์ (Newman-Keuls Method)	60
9 ผลการทดสอบบอยของระยะเวลาของกลุ่มควบคุม.....	61
10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำเสนอของกลุ่มควบคุมเป็น รายคู่ ในระเบียบก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลด้วยวิธี ทดสอบนิวเมน- คูลส์	62
11 องค์ประกอบและข้อคำาณในแบบวัดคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำเสนอ.....	95

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในตัวบุคคล เงื่อนไขเชิงพฤติกรรม และเงื่อนไข เชิงสภาพแวดล้อมต่อการแสดงผลพุติกรรมของมนุษย์.....	8
2 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองในระยั่งต่าง ๆ ของ การทดลอง.....	52
3 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระยั่งต่าง ๆ ของกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในระยั่งต่าง ๆ ของ การทดลอง.....	53
4 กราฟเส้นแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง..	55